

Selitys Hämeenlinnan hallinto-oikeudelle Keski-Suomen hyvinvointialueen täydennykseen lausuntoonsa Keski-Suomen aluevaltuuston päätöstä 13.6.2023 § 50 koskevien valitusten johdosta

Selityksen syy

Hämeenlinnan hallinto-oikeus on varannut Hankasalmen kunnalle, Kannonkosken kunnalle, Karstulan kunnalle, Keuruun kunnalle Kinnulan kunnalle, Konneveden kunnalle, Kyyjärven kunnalle, Laukaan kunnalle, Luhangan kunnalle, Multian kunnalle, Muuramen kunnalle, Petäjäveden kunnalle, Pihtiputaan kunnalle, Saarijärven kunnalle, Uuraisten kunnalle, Viitasaaren kunnalle ja Äänekosken kunnalle tilaisuuden esittää käsityksensä Keski-Suomen hyvinvointialueen täydennyksestä, jonka se on Hämeenlinnan hallinto-oikeudelle jättänyt täydentämään aiemmin antamaansa lausuntoa, koskien kuntien valitusta Keski-Suomen hyvinvointialueen aluevaltuuston päätöksestä 13.6.2023 § 50.

Kuntiin on saapunut Hämeenlinnan hallinto-oikeudelta tätä asiaa koskeva selityspyyntö, joka on päivätty 18.9.2024 ja liittyy diaarinumeroon 1439/03.04.04.04.09/2023. Edellä luetellut kunnat vastaavat tähän selityspyyntöön yhteisesti seuraavasti.

Kuntien selitys

Keski-Suomen hyvinvointialueen lausunnon täydennys perustuu

- 1) korkeimman hallinto-oikeuden 19.6.2024 antamaan päätökseen 1861/2024, Dnro 1759/03.04.04.04.10/2023. Lisäksi täydennyksessä tuodaan esiin
- 2) Pohjois-Suomen hallinto-oikeuden antama päätös 1692/2023 Dnro 41/03.04.04.04.10/2023.

1) Korkeimman hallinto-oikeuden 19.6.2024 antama päätös 1861/2024, Dnro 1759/03.04.04.04.10/2023.

Korkein hallinto-oikeus on antanut 19.6.2024 päätöksen Keski-Suomen hyvinvointialueen tekemään hakemukseen, jolla on haettu Keski-Suomen sairaanhoitopiirin kuntayhtymän yhtymävaltuuston 17.6.2022 tekemän päätöksen § 9 purkamista.

Korkein hallinto-oikeus on jättänyt Keski-Suomen hyvinvointialueen hakemuksen tutkimatta.

Olennaista on siis se, että korkein hallinto-oikeus ei ole ottanut tekemällään päätöksellä mitään kantaa Keski-Suomen sairaanhoitopiirin kuntayhtymän yhtymävaltuuston 17.6.2022 tekemän päätöksen sisältöön, jonka purkua Keski-Suomen hyvinvointialue korkeimmalta hallinto-oikeudelta haki.

Kuntien valitus Keski-Suomen hyvinvointialueen aluevaltuuston päätöksestä 13.6.2023 § 50 pohjautuu Keski-Suomen sairaanhoitopiirin kuntayhtymän yhtymävaltuuston 17.6.2022 tekemään päätökseen sairaanhoitopiirin peruspääoman alentamisesta, jota päätöstä ei siis ole purettu ja joka yhä Keski-Suomen hyvinvointialuetta sitovana on olemassa. Korkeimman hallinto-oikeuden päätöksen perusteella Keski-Suomen hyvinvointialueella on siis yhä valitusoikeus kyseisestä päätöstä koskien.

Kunnat ovat valituksessaan tuoneet esille perustellusti sen, että Keski-Suomen hyvinvointialue ei olisi voinut jättää huomioimatta Keski-Suomen sairaanhoitopiirin vuoden 2022 tilinpäätöstä aluevaltuustossa

13.6.2023 käsitellessään Keski-Suomen sairaanhoitopiirin vuodelle 2022 hyväksymään talousarvioon perustuvaa sairaanhoitopiirin yhtymävaltuuston päätöstä 17.6.2022 § 9, jolla on päätetty sairaanhoitopiirin peruspääoman alentamisesta.

Sairaanhoitopiirin peruspääoman alentaminen on sisältynyt yhtymävaltuuston 10.12.2021 hyväksymään vuoden 2022 talousarvioon. Voimaannpanolain 21 §:n mukaan sairaanhoitopiirien oli tehtävä viimeistään 28.2.2022 hyvinvointialueelle selvitys 1) kuntayhtymän omaisuudesta; 2) hyvinvointialueen vastuulle siirtyvistä veloista ja muista sitoumuksista, vastuista ja sopimuksista; sekä 3) sellaisista olennaisissa omaisuuserissä, sopimuksissa ja vastuissa tapahtuneista ja tiedossa olevista muutoksista sekä toiminnallisista ja taloudellisista riskeistä, jotka eivät ilmene viimeisimmästä tilinpäätöksestä tai konsernitilinpäätöksestä. Kuntien perusteltu käsitys on siis se, että sairaanhoitopiirin vuoden 2022 talousarvio ja siinä todettu peruspääoman alentaminen ovat sisältyneet voimaannpanolaissa tarkoitettuun selvitykseen, jonka sairaanhoitopiiri on määräajassa hyvinvointialueelle antanut.

Perusteluna sille, ettei Keski-Suomen hyvinvointialueen hakemusta päätöksen purkamiseksi otettu tutkittavaksi, KHO:lla on ollut se, ettei asiassa ole todettavissa, että purkuhakemuksen kohteena oleva päätös asianmukaisine valitusosoituksineen olisi annettu laillisesti tiedoksi hyvinvointialueelle, jolla on voimaannpanolaissa säädetty valitusoikeus. Päätöstä koskevan valituksen tekemiselle säädetty määräaika ei ole alkanut hyvinvointialueen osalta kuluu, eikä purettavaksi haetun päätöksen voida katsoa tulleen muutoinkaan ajan kulumisen tai muullakaan perusteella hyvinvointialueeseen nähden lainvoimaiseksi.

Korkein hallinto-oikeus on antanut 19.6.2024 päätöksensä tiedoksi lakkautetun sairaanhoitopiirin kuntayhtymän entisille jäsenkunnille. Jäsenkuntien tietoon on näin tullut sairaanhoitopiirin yhtymävaltuuston päätöksen tiedoksiantoon liittyvä virhe, joka on korkeimman hallinto-oikeuden päätöstä ja hyvää hallintotapaa noudattaen pyritty korjaamaan viivyttämättä.

Korkeimman hallinto-oikeuden 19.6.2024 päätöksen tiedoksisaannin jälkeen Keski-Suomen sairaanhoitopiirin kuntayhtymän entisten jäsenkuntien kunnanjohtajat ovat yhteisessä keskustelussaan todenneet, että yhtymävaltuuston päätös tulee muodollisesti antaa tiedoksi hyvinvointialueelle ja että käytännössä sen voi toteuttaa kaikkien jäsenkuntien puolesta Viitasaaren kaupunki. Päätöksen tiedoksiannon hyvinvointialueen kirjaamon sähköpostiin 28.6.2024 on tehnyt Viitasaaren kaupungin talous- ja tietohallintojohtaja, esihenkilönsä Viitasaaren kaupunginjohtajan pyynnöstä. Sähköpostilla tehtyyn tiedoksiantoon on sisältynyt saatekirje, korkeimman hallinto-oikeuden 19.6.2024 päätös, yhtymävaltuuston 17.6.2022 päätös ja Kuntaliiton mallin mukainen kunnallisvalitusosoitus kuntayhtymän yhtymävaltuuston 17.6.2022 § 9 tekemästä päätöksestä.

Keski-Suomen hyvinvointialue onkin tämän johdosta hakenut kunnallisvalituksella muutosta Keski-Suomen sairaanhoitopiirin kuntayhtymän yhtymävaltuuston päätökseen 17.6.2022 § 9. Tämä kunnallisvalitus (diaarinumero 1702/03.04.04.10/2024) on tehty 26.7.2024 ja siihen Hämeenlinnan hallinto-oikeus on osoittanut kunnille oman selityspyynnön, johon kunnat myös tulevat selityksensä antamaan.

2) Pohjois-Suomen hallinto-oikeuden antama päätös 1692/2023 Dnro 41/03.04.04.10/2023.

Keski-Suomen hyvinvointialue täydennyksessä lausuntoonsa haluaa saattaa hallinto-oikeuden tietoon myös Pohjois-Suomen hallinto-oikeuden antaman päätöksen 1692/2023 Dnro 41/03.04.04.10/2023.

Kyseinen päätös liittyy kyllä kuntayhtymän peruspääoman alentamiseen, mutta kyseisessä tapauksessa peruspääoman alentamisen perustelut ovat olleet täysin erilaiset, kuin mitä ne ovat olleet Keski-Suomen sairaanhoitopiirillä päätöksessään 17.6.2022 § 9. Samoin päätöksen aikataulutus on ollut voimaanpanolakiin liittyen erilainen.

On syytä myös korostaa, että Keski-Suomessa päätös peruspääoman alentamisesta on siis tehty jo sairaanhoitopiirin talousarviosta vuodelle 2022 päätettäessä vuonna 2021 ja tuo talousarvio on saatettu Keski-Suomen hyvinvointialueelle tietoon hyvinvointialuetta koskeneen voimaanpanolain 21 §:n mukaisesti ennen 28.2.2022. Keski-Suomen sairaanhoitopiiri on päätöksellään 17.6.2022 § 9 käytännössä laittanut hyväksymäänsä ja hyvinvointialueelle jo tiedoksi annettua talousarviotaan täytäntöön.

Lopuksi

Valituksen Keski-Suomen aluevaltuuston päätöksestä 13.6.2023 § 50 jättäneet kunnat katsovat, että Keski-Suomen hyvinvointialueen täydennyksessä lausuntoonsa ainoa merkittävä uusi asiakohta on se, että Keski-Suomen hyvinvointialueella on korkeimman hallinto-oikeuden päätöksen perusteella yhä valitusoikeus Keski-Suomen sairaanhoitopiirin valtuuston päätöstä 17.6.2022 § 9 koskien.

Keski-Suomen hyvinvointialue on tätä valitusoikeuttaan myös 26.7.2024 (diaarinumero 1702/03.04.04.04.10/2024) käyttänyt. Tämän kunnallisvalituksen käsittelyn kautta ratkaistaan sairaanhoitopiirin valtuuston päätöksen 17.6.2022 § 9 lainmukaisuus.

Keski-Suomen hyvinvointialueen aluevaltuusto ei 13.6.2023 käsitellessään §:ää 50 ole voinut itse muuttaa sairaanhoitopiirin valtuuston tekemiä päätöksiä. Kuntien jättämä valitus kyseisestä päätöksestä on Keski-Suomen hyvinvointialueen täydennyksestä lausuntoonsa huolimatta yhä aiheellinen ja kyseinen päätös tulee valituksessa esitetyillä perusteilla kumota.